

Plastische chirurgie
040 286 4854

Algemene informatie voor de patiënt

Binnenkort word je geopereerd door de (oncologisch) chirurg, waarbij de tumor in jouw borst verwijderd zal worden. De chirurg haalt alleen het deel van de borst weg waar de tumor in zit. Dit heet een borstsparende operatie.

Soms is het deel van de borst dat weggehaald wordt zo groot dat er in de borst een deuk kan ontstaan. Om dit te voorkomen kan de plastisch chirurg in dezelfde operatie deze deuk opvullen met jouw eigen weefsel.

Afhankelijk van jouw situatie zijn er verschillende mogelijkheden om jouw borst te reconstrueren. Een dergelijke reconstructie wordt uitgevoerd door de plastisch chirurg en wordt ook wel een oncoplastische borstreconstructie genoemd.

Een reconstructie van de borst kan in dezelfde operatie (= een directe reconstructie) of op een later tijdstip plaatsvinden (= een indirecte reconstructie). Indien je ervoor kiest om op een later tijdstip gereconstrueerd te worden, dan kan het zo zijn dat het verwijderen van de tumor een deuk achterlaat in de borst of dat de tepel verplaatst is.

Kies je voor een directe reconstructie, dan probeert de plastisch chirurg het ontstane defect op te vullen met jouw eigen weefsel. Hierbij streven we er naar de vorm en de grootte van jouw borst zoveel mogelijk te behouden.

De keuze voor het tijdstip van de operatie is afhankelijk van verschillende factoren: leeftijd, conditie, leefstijl (vooral roken), de grootte van de borst, kwaliteit van jouw huid, het type tumor, stadium van de tumor en locatie van de tumor in de borst.

Eventuele bestraling tijdens of na de operatie kan van invloed zijn op het uiteindelijke resultaat. Door de bestraling zal het borstweefsel meestal nog veranderen; het borstweefsel wordt wat stugger en neemt nog af in volume.

Voordat je de operatie ondergaat, is het belangrijk te weten dat met een oncoplastische reconstructie geprobeerd wordt een zo goed mogelijk resultaat te behalen, maar dat jouw borst nooit meer de oude borst zal zijn. Een dergelijke operatie zorgt ervoor dat je in een BH een symmetrisch decolleté behoudt. Hierbij kan het zo zijn dat de borsten niet geheel gelijk zijn in vorm en grootte. Indien dit het geval is, dan bestaat de mogelijkheid om de andere borst op een later tijdstip meer symmetrisch te maken voor een zo natuurlijk mogelijke vorm. Dit wordt een symmetriserende lift of verkleining (reductie) genoemd.

Hier leggen we in het kort uit wat je moet weten over de operatie mogelijkheden en wat je kunt verwachten rondom deze operatie.

Verschillende operaties

Vooraf zul je samen met jouw plastisch chirurg bepalen op welke manier de borst het beste gereconstrueerd kan worden. Het doel is om een zo fraai mogelijke borst te maken.

Afhankelijk van de grootte van de borst zijn er twee soorten van reconstructie om met lichaamseigen weefsel jouw borst te reconstrueren;

Met jouw eigen resterende borstweefsel

Indien jouw borstomvang groot genoeg is, kan een borstverkleinende operatie worden verricht.

Hierbij wordt er min of meer een standaard borstverkleining gedaan waarbij het weefsel dat verwijderd wordt de tumor bevat met een marge gezond weefsel. Het resultaat is als na een borstverkleining, met een litteken rond de tepel en als ankervorm naar de borstplooi.

Indien na deze operatie het verschil in grootte tussen beide borsten groot is, kan er een borstverkleining aan de andere zijde ter symmetrisering worden verricht. Het is gebruikelijk om een dergelijke symmetriserende borstverkleining pas in een later stadium te verrichten. Dit aangezien de geopereerde borst na een eventuele bestraling nog van grootte en vorm kan veranderen.

Met een huid-vetweefsellap naast en/of onder de borst welke naar de borst toe wordt gebracht

Indien jouw borstomvang beperkt is, moet er weefsel worden toegevoegd aan de borst om de ontstane deuk na tumorverwijdering op te vullen. Er wordt dan naast en/of onder de borst een zogenaamde 'lap' gemaakt van huid en onderhuids vetweefsel, welke in de borst gedraaid kan worden en zo de deuk weer op kan vullen. Dit resulteert dan in een horizontaal of schuin litteken in de flank en/of borstplooi.

De verschillende operaties die mogelijk zijn om jouw borst te reconstrueren zijn als volgt:

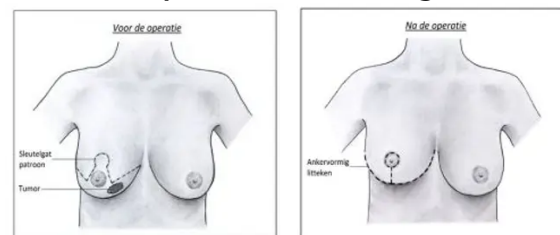
1. Een reconstructie waarbij er een borstverkleinende operatie wordt uitgevoerd.
2. Een reconstructie met lichaamseigen weefsel, anders dan jouw borstweefsel (= huidlap).

- LICAP lap
- AICAP lap
- TDAP lap
- LTAP lap

Hieronder wordt per operatietype kort uitgelegd wat het inhoudt.

Een reconstructie waarbij er een borstverkleinende operatie wordt uitgevoerd

Als je ervoor kiest om de borst te laten reconstrueren door middel van jouw eigen borstweefsel, dan wordt dit gedaan volgens het patroon dat ook bij een standaard borstverkleining wordt gebruikt. Het gebied waar de tumor weggehaald is, wordt opgevuld met jouw eigen borstweefsel. Hierdoor zal de borst kleiner worden dan voorheen.

Figuur 1

Deze ingreep kan alleen bij de volgende patiënten gedaan worden:

- patiënten waarbij de tumor een relatief kleine doorsnede heeft,
- de tumor zich in de onderzijde / ter hoogte van de tepel / aan de buitenzijde van de borst bevindt,
- de cupmaat C of groter is.

Deze operatie duurt gemiddeld 1-2 uur. Vaak gaan patiënten de volgende dag naar huis wanneer er geen tekenen van complicaties zijn.

Voor- en nadelen van deze operatie

De voor- en nadelen en mogelijke complicaties van deze operatie worden hieronder voor jou op een rijtje gezet:

Voordelen	Nadelen
------------------	----------------

Er wordt gebruik gemaakt van eigen borstweefsel.	Vershil in grootte tussen de borsten. Op termijn kan de andere borst zal op termijn ook verkleind worden om de borsten gelijk te maken.
Goed tot acceptabel cosmetisch resultaat, ook na een eventuele bestraling, als na een borstverkleining	De borst kan na de operatie iets harder aanvoelen.
Hangende borst wordt gelift.	
De littekens volgen de natuurlijke huidlijnen. De littekens zijn als na een borstverkleining.	

Vorbereiding op de operatie

Afspraak bureau opname

Voor de operatie word je opgeroepen voor een preoperatieve screening bij bureau opname. Deze afspraak vindt plaats op een eerdere datum.

Tijdens het screeningsgesprek beoordelen we jouw gezondheidstoestand aan de hand van een kort lichamelijk onderzoek en bespreken we welke anesthesievorm het beste toegepast kan worden. Uitgebreide informatie kun je nalezen op www.annaziekenhuis.nl/bureau-opname.

Strakke (sport) BH

Aan het einde van de operatie krijg je een strakke band om de borsten. Deze band mag je de volgende dag verwisselen voor een strakke (sport) BH. Een dergelijke BH kun je voor de operatie aan schaffen en mee te nemen naar het ziekenhuis. Deze dient geen beugel te hebben. Het heeft de voorkeur om een BH voor de operatie aan te schaffen die een rits of klik systeem aan de voorzijde heeft, aangezien het niet altijd mogelijk is om de BH over het hoofd uit te kunnen doen.

Wat te verwachten na de operatie

- **Drain**

Indien de chirurg ervoor kiest om een slangetje (drain) achter te laten in de borst (om wondvocht af te voeren) dan wordt deze later verwijderd op de poli plastische chirurgie of eventueel bij de controle op de poli chirurgie. Bij jouw ontslag uit het ziekenhuis wordt door de verpleegkundige goed uitgelegd hoe je de drain moet verzorgen en wanneer de drain eruit mag.

- **Lekkage wondvocht (seroom)**

Een wond kan tot enkele dagen na de operatie nog wat nalekken. Vaak ziet dit er niet volledig uit als bloed, maar meer als helder vocht. Indien dit het geval is, dan is dit normaal. Dit stopt vanzelf. Als dit langer dan 1 week aanhoudt, dan kun je contact met de polikliniek plastische chirurgie opnemen.

- **Litteken**

Het litteken wat je zult zien na de operatie, ziet er uit als een anker. Je zal dan een litteken rond de tepelhof zien, een rechte lijn naar beneden vanaf het tepelhof en een litteken die in de borstplooi valt.

- **Het dragen van de strakke / sport-BH**

De BH die je van tevoren hebt aangeschaft draag je in totaal 6 weken lang, waarbij de eerste 3 weken dag en nacht en de laatste 3 weken alleen overdag. Indien je het prettig vindt om deze 6 weken dag en nacht te dragen, dan mag dat ook.

- **Herstel na de operatie**

Gemiddeld kunnen patiënten weer beginnen met werken na 2-4 weken, dit is wel afhankelijk van het type werk dat je doet. Activiteiten die als zware inspanning worden gezien, dienen 4-6 weken vermeden te worden.

- **Controle afspraken op de polikliniek**

Na 2 weken kom je op de polikliniek plastische chirurgie bij de verpleegkundige om de wonden te laten bekijken. Eventuele hechtingen zullen dan worden verwijderd. Over het algemeen wordt bij de operatie een oplosbare hecht draad gebruikt.

Nadien zien wij jou terug na 3 maanden na de operatie. Indien zich problemen voordoen in de tussentijd kun je ons altijd bereiken op het telefoonnummer zoals deze achterin is weergegeven. Indien je bent bestraald aan de kant van de reconstructie, dan zal de plastisch chirurg nog op indicatie een eventuele afspraak inplannen één jaar na de operatie.

Een reconstructie met lichaamseigen weefsel, anders dan jouw borstweefsel.

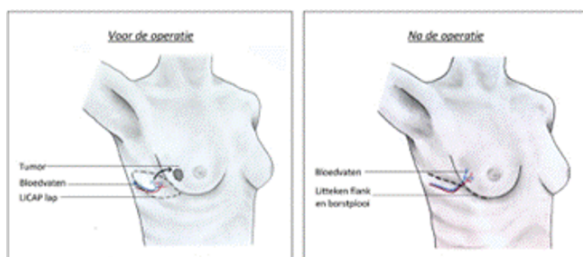
Een reconstructie door middel van een huidlap is een goede optie wanneer je van jezelf kleinere borsten hebt en/of je niet wenst de andere 'gezonde' borst op een later tijdstip nog aan te laten passen aan de gereconstrueerde borst. Dan wordt de ontstane deuk in jouw borst gevuld met lichaamseigen weefsel, anders dan borstweefsel.

Afhankelijk van de plek van de deuk (daar waar de tumor verwijderd is door de chirurg) en de grootte van het deuk, in combinatie met welke vaten bij jou beschikbaar zijn voor een verplaatsing van weefsel, wordt er bepaald welk type huidlap er wordt gekozen.

Voor alle lappen gelden dezelfde voor- en nadelen, leefregels van voor en na de operatie. Daarom zullen deze eenmalig onderaan benoemd worden.

- **LICAP lap (lateral intercostal artery perforator flap)**

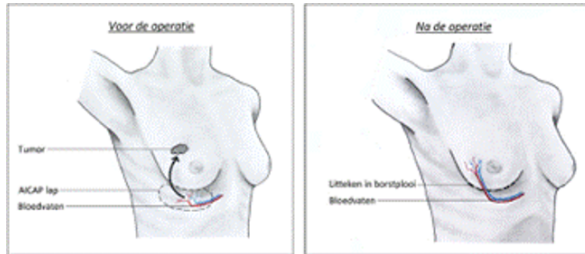
De afkorting LICAP, staat voor de huidlap en het bijbehorende bloedvat dat deze lap van bloed voorziet. Bij deze lap komt het aanvoerende bloed van de lap van één van de tussenrib vaten ter plaatse van de zijkant van de ribbenkast. Deze methode wordt voornamelijk gebruikt bij deuken die aan de onder-/buitenzijde van de borst zitten.

Figuur 2

- **AICAP lap (anterior intercostal artery perforator flap)**

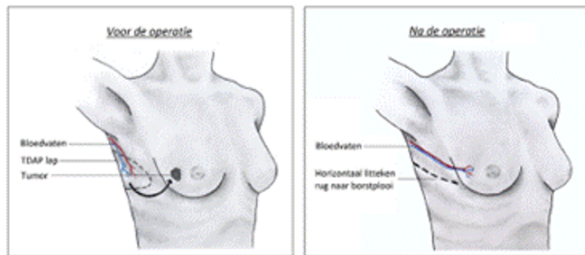
De afkorting AICAP, staat voor de huidlap en het bijbehorende bloedvat dat deze lap van bloed voorziet. Bij deze lap komt het aanvoerende bloed van de lap van één van de vaten van de binnenzijde onder de borst. Deze methode wordt voornamelijk gebruikt bij deuken die aan de onder-/ binnenzijde van de borst zitten.

Figuur 3

- **TDAP lap (thoracodorsal artery perforator flap)**

De afkorting TDAP, staat voor de huidlap en het bijbehorende bloedvat dat deze lap van bloed voorziet. Bij deze lap komt het aanvoerende bloed van de lap van een van de vaten van de rugzijde. Deze methode wordt voornamelijk gebruikt bij deuken die aan de buitenzijde van de borst zitten.

Figuur 4

Voor alle operaties geldt dat tijdens de operatie een ellipsvormig huideiland wordt gecreëerd met een laagje vet, welke van de flank (LICAP) / van de onderzijde van de borst (AICAP) / van de rugkant en zijkant (TDAP) worden ingedraaid naar de borst toe. Hiervoor moet de plastisch chirurg het aanvoerende vat voldoende vrij leggen om zo lengte te krijgen om de draai van de lap te kunnen bewerkstelligen. Nadat het weefsel is ingedraaid wordt de vorm van de borst bepaald.

Deze operaties duren gemiddeld 1-2 uur. Je kunt het ziekenhuis vaak na 1-2 dagen weer verlaten.

Voor- en nadelen van deze operaties

De voor- en nadelen en mogelijke complicaties van deze operatie worden hieronder voor jou op een rijtje gezet:

Voordelen	Nadelen
Er wordt gebruik gemaakt van lichaamseigen weefsel.	De operatie duurt langer.

de tumor wordt verborgen in de BH lijn of in borstplooi.	Je zult een extra litteken krijgen op de plek waar de huidlap vandaan gehaald wordt.
--	--

Vorbereiding op de operatie

Afspraak bureau opname

Voor de operatie word je opgeroepen voor een preoperatieve screening bij bureau opname. Deze afspraak vindt plaats op een eerdere datum. Tijdens het screeningsgesprek beoordelen we jouw gezondheidstoestand aan de hand van een kort lichamelijk onderzoek en bespreken we welke anesthesievorm het beste toegepast kan worden. Uitgebreide informatie kun je nalezen op www.annaziekenhuis.nl/bureau-opname.

Strakke (sport) BH

Aan het einde van de operatie krijg je een strakke band om de borsten. Deze band mag je de volgende dag verwisselen voor een strakke (sport) BH. Een dergelijke BH kun je voor de operatie aan schaffen en mee te nemen naar het ziekenhuis. Deze dient geen beugel te hebben. Het heeft de voorkeur om een BH voor de operatie aan te schaffen die een rits of klik systeem aan de voorzijde heeft, aangezien het niet altijd mogelijk is om de BH over het hoofd uit te kunnen doen.

Wat te verwachten na de operatie

- **Drain**

Indien de chirurg ervoor kiest om een slangetje (drain) achter te laten in de borst (om wondvocht af te voeren) dan wordt deze later verwijderd op de poli plastische chirurgie of eventueel bij de controle op de poli chirurgie. Bij jouw ontslag uit het ziekenhuis wordt door de verpleegkundige goed uitgelegd hoe je de drain moet verzorgen en wanneer de drain eruit mag.

- **Lekkage wondvocht (seroom)**

Een wond kan tot enkele dagen na de operatie nog wat na lekken. Vaak ziet dit er niet volledig uit als bloed, maar meer als helder vocht. Indien dit het geval is, dan is dit normaal. Dit stopt vanzelf. Als dit langer dan 1 week aanhoudt, dan kun je contact met de polikliniek opnemen.

- **Litteken**

LICAP: Het litteken wat je zult zien na de operatie loopt in de borstplooi naar jouw flank toe. Het litteken kan doorlopen tot zijdelings op de rug.

AICAP: Het litteken wat je zult zien na de operatie loopt in de borstplooi.

TDAP: Het litteken wat je zult zien na de operatie loopt horizontaal van jouw rug naar de borstplooi toe.

Aangezien de littekens ter hoogte van de BH band zitten, vallen deze vaak nauwelijks op na de operatie.

- **Het dragen van de strakke / sport-BH**

De BH die je van tevoren hebt aangeschaft draag je in totaal 6 weken lang, waarbij de eerste 3 weken dag en nacht en de laatste 3 weken alleen overdag. Indien je het prettig vindt om deze 6 weken dag en nacht te dragen, dan mag dat ook.

- **Herstel na de operatie**

Gemiddeld kunnen patiënten weer beginnen met werken na 2-4 weken, dit is wel afhankelijk van het type werk dat je doet. Activiteiten die als zware inspanning worden gezien, dienen 4-6 weken vermeden te worden.

- **Controle afspraken op de polikliniek**

Na 2 weken kom je op de polikliniek bij de verpleegkundige om de wonden te laten bekijken. Indien er hecht draad te zien is, dan zal deze ook verwijderd worden. Over het algemeen wordt bij de operatie een oplosbare hecht draad gebruikt.

Nadien zien wij jou terug na 6 weken na de operatie. Indien zich problemen voordoen in de tussentijd kun je altijd ons bereiken op het telefoonnummer zoals deze achterin is weergegeven. Indien je bestraald bent geweest aan de kant van de reconstructie, dan zal de plastisch chirurg nog op indicatie een eventuele afspraak inplannen één jaar na de operatie.

Complicaties

De mogelijke complicaties die bij deze operaties op kunnen treden worden hieronder voor jou op een rijtje gezet:

Algemene complicaties	Specifieke complicaties
Infectie (roodheid, warmte, zwelling, pus)	Open vallen van de wond
Nabloeding	Afsterven vetcellen
Wondgenezingsproblemen	Verhardingen in de borst indien er vetcellen zijn afgestorven
	Bij de huidlappen: een deel of de gehele lap kunnen afsterven.

Algemene complicaties zijn complicaties die bij elke ingreep die je ondergaat voor kunnen komen. Deze complicaties zijn over het algemeen goed te behandelen.

Indien een complicatie optreedt in de thuissituatie, dan kun je de polikliniek plastische chirurgie bellen om te bespreken wat we voor jou kunnen betekenen. Het telefoonnummer vind je achterin de folder.

Enige roodheid rond de littekens, wat niet vuurrrood is of zich uitbreidt over de hele borst, hoort er vaak bij. Dit trekt na enige weken langzaam weg. De verdere uitrijping van het litteken heeft vaak langer nodig.

Op plekken waar 2 littekens samenkomen of waar veel rek op de huid staat kan de wond soms een stukje open gaan staan. In deze gevallen is het belangrijk om 2 keer per dag onder de douche de wond goed uit te spoelen en met een absorberend verband te verbinden. Mocht dit optreden bespreek dit bij jouw controle of bij uitbreiding van roodheid neem je eerder contact op met de polikliniek.

Wat te doen bij problemen thuis?

Indien je dringende vragen hebt of een complicatie bij jou is opgetreden, neem dan contact op met onze polikliniek. Indien je dit overkomt in het weekend, dan kun je de spoedeisende hulp bellen. Zij zullen dan inschatten of het verstandig is om naar het ziekenhuis te gaan, waar je geholpen zal worden door de spoedeisende hulp arts. Deze maakt dan een inschatting of extra hulp van een van de artsen van de afdeling plastische chirurgie nodig is.

In de volgende situaties is het belangrijk dat je contact opneemt:

- Als je na de operatie koorts krijgt boven de 38,5°C.
- Bij pijn die niet reageert op pijnstillers.
- Bij toenemende roodheid en zwelling van het wondgebied.

Maandag t/m vrijdag 8.30 - 17.00 uur, Polikliniek plastische chirurgie: 040 - 286 48 54

Weekend en werkdagen na 17.00 uur, Spoedeisende hulp: 040 - 286 48 34

Algemene adviezen

Voor elke ingreep die je ondergaat krijg je een litteken. Deze vervagen over de loop van tijd. Gemiddeld duurt het een jaar voordat het litteken de rode kleur verloren is. Bij sommige patiënten kan een litteken verdikt blijven. Indien dit bij jou het geval is, dan kun je na enkele maanden een afspraak op de polikliniek plastische chirurgie maken om te bespreken wat we voor jou kunnen betekenen.

Na enkele weken mag je de littekens met hydraterende crème insmeren en masseren. Dit verbetert vaag de soepelheid van de huid ter plaatse. Een litteken is een verzwakt gebied, daarom raden we je aan om elk litteken die je blootstelt aan de zon met factor 50 zonnebrand in te smeren.

Belangrijke punten

De onderzoeken die je nodig hebt ter controle van de ziekte worden niet belemmerd als je een reconstructie van jouw borst hebt ondergaan. Door een reconstructie heb je niet meer kans op een terugkeer van de ziekte of het ontstaan van uitzaaiingen.

Als je geopereerd bent aan één zijde, dan kunt op termijn ook aan de andere borst geopereerd worden om de borsten symmetrisch te maken. Bij een borstverkleinende reconstructie kun je bijvoorbeeld de andere borst ook laten verkleinen. Indien je dit wenst, dan wordt deze operatie pas uitgevoerd als je meer dan 3 maanden na de bestraling van de aangedane borst bent. Dit heeft te maken met het feit dat de borst nog kan veranderen in vorm.

Indien de tepel niet behouden kan blijven, dan kan een eventuele tepelreconstructie of tepeltatoeage op lange termijn tijdens een afspraak op de polikliniek besproken worden.

In het Anna leiden we mensen op

Dokters, verpleegkundigen en paramedici kunnen in het Anna Ziekenhuis opgeleid worden. Dit kan betekenen dat jouw behandeling, onderzoek of operatie (mede) uitgevoerd wordt door een zorgverlener in opleiding. Als jij niet geholpen wil worden door een zorgverlener in opleiding dan kun je dit aangeven bij de dokter die jou behandelt.

Veiligheid is het allerbelangrijkste. Daarom staat de zorgverlener in opleiding altijd onder supervisie van een gediplomeerde zorgverlener.

De plastisch chirurgen van het Anna Ziekenhuis werken samen met opleidingscentra en -ziekenhuizen in de regio. En met andere plastisch chirurgen in de regio Zuidoost-Brabant. Dit regiomaatschap heeft de naam ONS plastisch chirurgen.

Heb je nog vragen?

Deze informatie is niet bedoeld als vervanging van mondeling informatie, maar als een aanvulling hierop. Hierdoor is het mogelijk alles nog eens rustig na te lezen. Heb je na het lezen van deze

informatie nog vragen, stel ze dan gerust aan jouw plastisch chirurg.

Polikliniek Plastische Chirurgie:

Telefoon: 040 - 286 48 54

E-mail: poli.plastische_chirurgie@st-anna.nl (vermeld altijd jouw naam en geboortedatum)

Wil je deze informatie online bekijken ga dan naar

www.annaziekenhuis.nl/medische-informatie/pla034-oncoplastische-borstreconstructies/

Of scan met je telefoon of tablet de QR-code.

PLA034
10-01-2020